

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση κανονισμού σχετικά με το Ταμείο Συνοχής»

(2012/C 225/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- φρονεί ότι η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν υλοποιηθεί μέσω του Ταμείου Συνοχής με την πάροδο των ετών αποδείχθηκε πολύ υψηλή· με τη βοήθεια αυτών των επενδύσεων, η ΕΕ παρέχει στους Ευρωπαίους πολίτες υψηλότερο βιοτικό επίπεδο και στις επιχειρήσεις περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης·
- χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να διατηρήσει για την περίοδο 2014-2020 σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού για το Ταμείο Συνοχής, ούτως ώστε να στηριχθούν χρηματοδοτικά οι πολιτικοί στόχοι της ΕΕ στους τομείς των μεταφορών, του περιβάλλοντος και της ενέργειας από τον προϋπολογισμό της Ένωσης·
- θεωρεί ότι η πολιτική για τη συνοχή είναι και θα πρέπει να παραμείνει έκφραση αλληλεγγύης στην ΕΕ, αλλά και αποτελεσματικό εργαλείο για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς·
- εμμένει σε μια ισχυρή προσέγγιση με άξονα τα αποτελέσματα, καθώς και στη βελτίωση του καθορισμού των επενδυτικών προτεραιοτήτων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο·
- πιστεύει ότι το Ταμείο Συνοχής θα ήταν σκόπιμο να χρηματοδοτήσει ολοκληρωμένα έργα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων·
- συμμαρτίζεται την ανάγκη για έξυπνες επενδύσεις στην ανάπτυξη των υποδομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- δίδει έμφαση στην ευθύνη που έχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές προκειμένου να υλοποιήσουν ολοκληρωμένες επενδύσεις στον τομέα της υποδομής των μεταφορών και να δημιουργήσουν δευτερεύουσες και τριτεύουσες συνδέσεις στο διευρωπαϊκό δίκτυο. Οι αρχές αυτές θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στις αποφάσεις σχετικά με την επιλογή των έργων προτεραιότητας κοινού ενδιαφέροντος, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε κάθε επίπεδο·
- προτίθεται να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε πρωτοβουλίες οι οποίες ενδέχεται να μειώσουν τον προϋπολογισμό που διατίθεται στην πολιτική για τη συνοχή και, ειδικότερα, τα 10 δισεκατομμύρια ευρώ της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» που προέρχονται από το Ταμείο Συνοχής·

Εισηγητής	ο κ. Romeo STAVARACHE (RO/ADLE) Δήμαρχος της πόλης Βαcău, νομός Βαcău
Έγγραφο αναφοράς	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου
	COM(2011) 612 τελικό

1. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές δραματίζουν κείμενο πολιτικό, ρυθμιστικό και διοικητικό ρόλο, και συχνά διαθέτουν σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά τον προγραμματισμό των επενδύσεων και την εφαρμογή των πολιτικών στον τομέα των μεταφορών, του περιβάλλοντος και της ενέργειας, ιδίως σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη των τοπικών υποδομών·

2. τονίζει την ανάγκη εφαρμογής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις επενδυτικές προτεραιότητες σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής·

3. επιδοκιμάζει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να χορηγήσει δημοσιονομική στήριξη στις επενδύσεις σε υποδομές μεταφορών, περιβάλλοντος και ενέργειας, οι οποίες συνιστούν βασική προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη, και κυρίως το γεγονός ότι στην πρόταση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020 συνεκτιμούνται οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών της ΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες·

4. θεωρεί ότι με την κατά προτεραιότητα ανάπτυξη των υποδομών σε ολόκληρη την ΕΕ διαμορφώνονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ορθή λειτουργία της ΕΕ ως κοινού οικονομικού χώρου και την ολοκλήρωση του σχεδίου για την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, και, ταυτόχρονα, εκφράζεται αλληλεγγύη προς τα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη μέλη·

5. φρονεί ότι η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν υλοποιηθεί μέσω του Ταμείου Συνοχής με την πάροδο των ετών αποδείχθηκε πολύ υψηλή· αυτές οι επενδύσεις δεν θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν στα κράτη μέλη με χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ χωρίς τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ. Μέσω αυτών των επενδύσεων, η ΕΕ παρέχει στους Ευρωπαίους πολίτες υψηλότερο βιοτικό επίπεδο και στις επιχειρήσεις ευκαιρίες ανάπτυξης·

6. υπενθυμίζει ότι, όπως προβλέπεται στο πρωτόκολλο 28 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ταμείο Συνοχής θα παρέχει υποστήριξη σε σχέδια έργων στα κράτη μέλη στα οποία το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι χαμηλότερο από το 90 % του μέσου όρου της Ένωσης·

7. επικροτεί ιδιαίτερα την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών. Το Ταμείο Συνοχής ανταποκρίνεται στις ανάγκες χρηματοδότησης των ενδοπεριφερειακών και αστικών επενδύσεων στις υποδομές μεταφορών και περιβάλλοντος σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες·

8. υπενθυμίζει τις συστάσεις της ΕΤΠ σχετικά με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2013 και συμμερίζεται πλήρως τις προτάσεις σχετικά με την πολιτική για τη συνοχή και την αιρεσιμότητα (1)·

9. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να διατηρήσει για την περίοδο 2014-2020 σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού για το Ταμείο Συνοχής, ούτως ώστε να στηριχθούν χρηματοδοτικά οι πολιτικοί στόχοι της ΕΕ στους τομείς των μεταφορών, του περιβάλλοντος και της ενέργειας από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Η ΕΤΠ συμφωνεί επίσης με την πρόταση οι πόροι του Ταμείου Συνοχής να διατηρηθούν στο ένα τρίτο του συνόλου των δαπανών υπέρ της πολιτικής για τη συνοχή σε εθνικό επίπεδο, στα επιλέξιμα κράτη μέλη·

10. έχει πλήρη επίγνωση της ανάγκης να υιοθετηθούν μέτρα οικονομικής και δημοσιονομικής πειθαρχίας σε επίπεδο ΕΕ, κρίνει, ωστόσο, ότι η πολιτική για τη συνοχή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως διορθωτικός μηχανισμός για την επιβολή αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας στην ΕΕ. Τα διορθωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής πρέπει να ανταποκριθούν στους στόχους που καθορίζονται στα άρθρα 171, 174, 177 και 192 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατ' αυτήν την έννοια, η ΕΤΠ εκτιμά ότι, σε περίπτωση που υιοθετηθεί η μακροοικονομική αιρεσιμότητα, αυτή θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλα τα κονδύλια του προϋπολογισμού, και όχι μόνον για εκείνο που προορίζεται για τη συνοχή·

Καλύτερος στρατηγικός σχεδιασμός και αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων

11. θεωρεί ότι η πολιτική για τη συνοχή είναι και θα πρέπει να παραμείνει έκφραση αλληλεγγύης στην ΕΕ και ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Η αποτελεσματικότητα της πολιτικής για τη συνοχή θα αποδειχθεί από τις επενδυτικές επιλογές για έξυπνη, διατηρήσιμη, χωρίς αποκλεισμούς και ισόρροπη ανάπτυξη σε επίπεδο ΕΕ που θα αναλάβουν οι ευρωπαϊκές, οι εθνικές, οι περιφερειακές και οι τοπικές διοικήσεις, προτού οι επιλογές αυτές μετουσιωθούν στα επενδυτικά προγράμματα των διορθωτικών ταμείων κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού·

(1) Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2013», εισηγήτρια: η κ. Flo CLUCAS (UK-ALDE), Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Λίβερπουλ

12. υπενθυμίζει ότι ο κύριος στόχος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την προσεχή περίοδο προγραμματισμού είναι η βελτίωση της ποιότητας των παρεμβάσεων που υλοποιούνται με χρήματα των Ευρωπαίων φορολογούμενων και η επίτευξη των βέλτιστων δυνατών αποτελεσμάτων που μπορούν να μετρηθούν με οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς όρους·

13. επικροτεί τις νέες προτάσεις της δέσμης νομοθετικών μέτρων σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη συνοχή, οι οποίες αποσκοπούν στην αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων και την καλύτερη σύνδεση των πολιτικών στόχων με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ιδίως με την εστίαση της προσοχής στις προτεραιότητες, την εξασφάλιση της κρίσιμης μάζας στις επενδύσεις, την ενίσχυση της ευελιξίας των μέσων δημοσιονομικού προγραμματισμού και στην απλούστευση των διαδικασιών πρόσβασης στα ταμεία·

14. υπογραμμίζει ότι ο στρατηγικός προγραμματισμός σε ό,τι αφορά τη χρήση των πόρων μπορεί να επιτευχθεί μόνον με την πραγματική συμμετοχή των δικαιούχων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, οι οποίες γνωρίζουν καλύτερα τις επιτόπου συνθήκες και δυνατότητες. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η συνεκτικότητα των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους σε περιφερειακό επίπεδο. Επομένως, πρέπει να προωθηθεί μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, ώστε κάθε περιφέρεια ή πόλη να μπορεί να αξιοποιεί το δυναμικό της, χρησιμοποιώντας τα πλέον κατάλληλα μέσα για να συμβάλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και εξασφαλίζοντας πρόσβαση στα ευρωπαϊκά ταμεία·

15. επισημαίνει ότι οι επενδύσεις στις υποδομές συμβάλλουν σημαντικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των πόλεων και των περιφερειών, υπό τον όρο ότι ο σχεδιασμός και η διαχείρισή τους εφαρμόζονται σε εταιρική βάση, ότι ο εδαφικός τους αντίκτυπος δικαιολογείται πλήρως και ότι οι επενδύσεις πραγματοποιούνται από τοπικούς παράγοντες ή τοπικές και περιφερειακές αρχές·

16. ο στρατηγικός προγραμματισμός των επενδύσεων στα διευρωπαϊκά δίκτυα στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των επικοινωνιών πρέπει να υλοποιείται με όσο το δυνατόν πιο διαφανή τρόπο και με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, έτσι ώστε να ενισχυθούν τα ολοκληρωμένα σχέδια εδαφικής ανάπτυξης·

17. στηρίζει τον προγραμματισμό σε εταιρική βάση. Οι νέες νομοθετικές διατάξεις σχετικά με την πολιτική για τη συνοχή μετά το 2013 θα ωθήσουν τις αρμόδιες δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα να αποδώσουν μεγαλύτερη προσοχή στην εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού και σε όλες τις φάσεις της διαδικασίας προγραμματισμού. Ειδικότερα, θα τεθούν σε εφαρμογή δείκτες για την αξιολόγηση της ποιότητας της εταιρικής σχέσης στα κράτη μέλη·

18. εμμένει σε μια ισχυρή προσέγγιση με άξονα τα αποτελέσματα. Αυτό προϋποθέτει την εφαρμογή στρατηγικών μέσων προγραμματισμού τα οποία θα μπορούν να αξιοποιούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές για την αξιολόγηση των αναπτυξιακών τους στρατηγικών από ομοτίμους, χρησιμοποιώντας ένα σύνολο κοινών και ενδεδειγμένων δεικτών που θα τους επιτρέψει να μετρήσουν την ποιότητα και το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των επενδύσεων·

19. συνιστά κατά την προσεχή περίοδο προγραμματισμού να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον καθορισμό των επενδυτικών προτεραιοτήτων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας

υπόψη τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο, προκειμένου να αποφευχθούν οι αλληλεπικαλύψεις χρηματοδότησης ή ο προγραμματισμός σημαντικών επενδύσεων για τις οποίες δεν προβλέπεται κάλυψη·

20. τονίζει ότι οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να καταδείξουν την εύστοχη χρήση της τεχνικής βοήθειας, προκειμένου να συμβάλουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, στη βελτίωση της ποιότητας του στρατηγικού προγραμματισμού, στην ανάπτυξη των χαρτοφυλακίων βασικών έργων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο και στην παροχή συνδρομής προς τους αναδόχους και τους δικαιούχους των έργων, αποκλείοντας άλλους σκοπούς. Τα σχέδια τεχνικής βοήθειας πρέπει να συντονίζονται καλύτερα σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο, ώστε να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της βοήθειας·

21. τάσσεται υπέρ της ανάπτυξης εταιρικών σχέσεων μεταξύ της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και άλλων διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και στηρίζει επίσης την ανάπτυξη μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα οποία θα συμπληρώσουν το Ταμείο Συνοχής και θα ανταποκριθούν στις χρηματοδοτικές ανάγκες των έργων υποδομής στην Ένωση·

22. υποστηρίζει τον φιλόδοξο στόχο που διατύπωσε η Επιτροπή στη Λευκή Βίβλο για τις μεταφορές να μειωθούν κατά 60 % έως το 2050 οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα που προκαλούνται από τον τομέα των μεταφορών. Οι επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής πρέπει να αναλυθούν πολύ προσεκτικότερα ως προς την βιωσιμότητα, την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την μακροπρόθεσμη αποδοτικότητά τους·

23. επαναλαμβάνει την ανάγκη για καλύτερο συντονισμό μεταξύ του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», καθώς και για εξασφάλιση συνεργιών μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων, τόσο ευρωπαϊκών όσο και εθνικών, προκειμένου να μειωθεί η γραφειοκρατία·

Επενδύσεις σε βασικές υποδομές

24. υπενθυμίζει ότι το Ταμείο Συνοχής είναι ένα απαραίτητο μέσο για την υλοποίηση επενδύσεων σε βασικές υποδομές, το οποίο έχει αποδείξει πλήρως τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητά του, συνδράμοντας τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες να χρηματοδοτήσουν έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·

25. στηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και τους τομείς παρέμβασης, αλλά πιστεύει ότι το Ταμείο Συνοχής θα μπορούσε επίσης να χρηματοδοτήσει ολοκληρωμένα έργα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων·

26. εκφράζει την ικανοποίησή της για την ενσωμάτωση της αστικής διάστασης στις επενδυτικές προτεραιότητες του Ταμείου Συνοχής, καθότι, με αυτόν τον τρόπο, αναγνωρίζεται η ουσιαστική συμβολή των πόλεων στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στην ΕΕ·

27. εμμένει να δοθεί αυξημένη προσοχή στις κατευθυντήριες γραμμές των συστάσεων ΔΕΔ-Μ, στην τήρηση του κοινοτικού κεκτημένου και στις εθνικές νομοθεσίες. Για τον σκοπό αυτό, με τις εκ των προτέρων αξιολογήσεις θα μπορούσαν να προβλεφθούν ορισμένα προβλήματα, τα οποία συχνά προκαλούν σημαντικές

καθυστερήσεις στην εκτέλεση έργων υποδομής, όπως για παράδειγμα οι πράξεις κτηματολογίου, οι διαδικασίες απαλλοτριώσης, η χορήγηση αδειών, οι διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων και το καθεστώς προσφυγών·

28. κρίνει ότι οι επενδυτικές προτεραιότητες του Ταμείου Συνοχής που καθορίζονται από τις εθνικές, τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές θα πρέπει να συμβαδίζουν με τους προσανατολισμούς της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και με τις προτεραιότητες του κοινού στρατηγικού πλαισίου, αλλά επίσης με τις συστάσεις της Εδαφικής Ατζέντας της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η οποία εγκρίθηκε το 2011 από τους υπουργούς χωροταξίας και περιφερειακής ανάπτυξης (2).

Δίκτυα μεταφορών

29. επαναλαμβάνει το γεγονός ότι, σε επίπεδο ΕΕ, υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά την ποιότητα και την προσβασιμότητα των δικτύων μεταφορών μεταξύ Δύσης και Ανατολής· οι ανάγκες ανάπτυξης των υποδομών μεταφορών είναι πολύ μεγαλύτερες στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες·

30. εκτιμά ότι το Ταμείο Συνοχής συνιστά ένα αποτελεσματικό μέσο για την πραγματοποίηση επενδύσεων στην βελτιστοποίηση των διευρωπαϊκών ΔΕΔ-Μ, εθνικών και ενδοπεριφερειακών δικτύων μεταφορών, τα οποία έχουν στρατηγική σημασία για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική ανάπτυξη της Ένωσης. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του Ταμείου Συνοχής·

31. συμμερίζεται την ανάγκη για έξυπνες επενδύσεις στην ανάπτυξη των υποδομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο: επέκταση και συντήρηση των δικτύων μεταφορών, καινοτόμες λύσεις και τεχνολογίες για καλύτερη διαχείριση της κυκλοφορίας, συστήματα πληροφορικής, αποτελεσματικές λύσεις διατροφικών μεταφορών, κλπ. Η ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών θα εξαρτηθεί αφενός από την ικανότητα της ΕΕ να αναπτύξει ευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, και, αφετέρου, από την ικανότητά της να διαχειριστεί κάθε σύνδεσμο της εφοδιαστικής και μεταφορικής αλυσίδας, μειώνοντας έτσι τις καθυστερήσεις που προκαλούνται από την κυκλοφορία και βελτιώνοντας τις μεταφορικές υπηρεσίες·

32. εμμένει στην ευθύνη που έχουν επίσης οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να υλοποιήσουν ολοκληρωμένες επενδύσεις στον τομέα της υποδομής των μεταφορών και να δημιουργήσουν δευτερεύουσες και τριτεύουσες συνδέσεις στο διευρωπαϊκό δίκτυο. Αυτές θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στις αποφάσεις σχετικά με την επιλογή των έργων προτεραιότητας κοινού ενδιαφέροντος, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε κάθε επίπεδο (ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό), όπως προβλέπεται στην Απόφαση αριθ. 661/2010/ΕΕ περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών·

33. χαίρεται το γεγονός ότι στις επενδυτικές προτεραιότητες του Ταμείου Συνοχής θα συμπεριληφθούν μεγάλα έργα για την ενίσχυση της κινητικότητας σε αστικές περιοχές και την προώθηση λύσεων για οικολογικές μεταφορές, παράλληλα με άλλες επενδύσεις στην ανάπτυξη ευφών και αειφόρων συστημάτων μεταφορών σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο·

34. στηρίζει την εισαγωγή δεικτών για την αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των μεταφορών· με αυτόν τον τρόπο, το Ταμείο Συνοχής θα αποτελέσει μοχλό για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

35. θεωρεί ότι οι νέες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών θα διαμορφώσουν ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ανάπτυξη υποδομών, το οποίο θα αυξήσει την κινητικότητα στην ΕΕ, δεδομένου ότι θα βελτιωθεί η ιεράρχηση των επενδύσεων. Αυτές θα καταναμηθούν σε δύο επίπεδα: το συνολικό δίκτυο (*comprehensive network*) και το κεντρικό δίκτυο (*core network*), και θα καταστούν πιο αποτελεσματικές μέσω νέων μέτρων εφαρμογής· ξεχωριστή έμφαση θα δοθεί στην ανάγκη των διασυνοριακών συνδέσεων μεταξύ των διαφόρων μέσων μεταφοράς και μεταξύ των κύριων αστικών κόμβων·

36. εφιστά την προσοχή στα προβλήματα που συνδέονται με τον συντονισμό των επενδύσεων που προέρχονται από διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης και τον σχεδιασμό ευφών συστημάτων μεταφορών. Τα συστήματα μεταφορών θα πρέπει να συμβάλουν στην αύξηση της ασφάλειας και των περιβαλλοντικών επιδόσεων, καθώς και στην καλύτερη διαχείριση της κυκλοφορίας μέσω ολοκληρωμένων υπηρεσιών όσον αφορά τις κρατήσεις θέσεων, την έκδοση εισιτηρίων, την παροχή πολυτροπικών πληροφοριών, κλπ·

Υποδομές περιβάλλοντος και ενεργειακά δίκτυα

37. υποστηρίζει θερμά την ανάγκη επενδύσεων σε υποδομές για την υλοποίηση του ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού ενεργειακού δικτύου· το μακροπρόθεσμο κόστος της απουσίας επενδύσεων θα ήταν εξαιρετικά υψηλό και θα υπονόμειε την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ·

38. θεωρεί ότι το Ταμείο Συνοχής συνιστά ένα αποτελεσματικό μέσο για την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ (3) (ανταγωνιστικότητα, βιωσιμότητα και ασφάλεια του εφοδιασμού) και για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της οικονομικής ανάπτυξης της ΕΕ, της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της εμβληματικής πρωτοβουλίας *Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους*. Η εκπλήρωση αυτών των στόχων προϋποθέτει την αλλαγή του τρόπου σχεδιασμού, κατασκευής και διαχείρισης των ενεργειακών δικτύων·

39. επαναλαμβάνει το γεγονός ότι οι επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές θα πρέπει να εξασφαλίζουν στους πολίτες και τις επιχειρήσεις όλων των περιφερειών της Ένωσης απρόσκοπτη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή ενέργεια με την κατάργηση των μονοπωλίων και την εξάλειψη όλων των εμποδίων στα οποία προσκρούει ο ανταγωνισμός, ούτως ώστε κάθε περιφέρεια να έχει τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ δύο ή περισσότερων παρόχων·

40. φρονεί ότι η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την χαρτογράφηση και την επιλογή των υποδομών και των έργων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι διαφανής και να συνεκτιμά την κατάσταση στις πλέον μειονεκτικές περιφέρειες και σε όσες απειλείται ο ενεργειακός εφοδιασμός·

41. συγχαίρει το γεγονός ότι το Ταμείο Συνοχής θα συνεχίσει να στηρίζει έργα στον ενεργειακό τομέα, τα οποία παρουσιάζουν περιβαλλοντικά οφέλη, όπως οι επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η ΕτΠ υπενθυμίζει το γεγονός ότι αυτές οι επενδύσεις δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· η συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές είναι ζωτική, δεδομένου ότι έχουν την ικανότητα να αξιοποιούν το τοπικό δυναμικό·

(2) <http://www.eu-territorial-agenda.eu/>

(3) COM(2010) 677 τελικό.

42. υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι επενδύσεις για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος, την πρόληψη των φυσικών καταστροφών, τις υποδομές αποχέτευσης ομβρίων υδάτων και επεξεργασίας αποβλήτων, τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας, την προστασία του εδάφους και των οικοσυστημάτων και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, πραγματοποιούνται ως επί το πλείστον από τις περιφέρειες, τις πόλεις και τις κοινότητες της ΕΕ ή σε συνεργασία με αυτές·

43. δηλώνει ικανοποιημένη για το ότι οι επενδύσεις στον εκσυγχρονισμό των δικτύων θέρμανσης και ψύξης στα αστικά κέντρα και τη μείωση των απωλειών μετατροπής από εναλλασσόμενο σε συνεχές ρεύμα μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Συνοχής, καθότι αυτού του είδους οι επενδύσεις προσδίδουν πολύ υψηλή προστιθέμενη αξία·

Η Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» - ΔΣΕ

44. εφιστά την προσοχή στο ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές συνεχίζουν να επαγρυπνούν και θα αντιταχθούν σε οποιοδήποτε πρωτοβουλίες που ενδεχομένως να μειώσουν τον προϋπολογισμό που διατίθεται στην πολιτική για τη συνοχή: το 20 % του προϋπολογισμού της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» προέρχεται από το Ταμείο Συνοχής, συνολικά 10 δισεκατομμύρια ευρώ με τα οποία θα χρηματοδοτηθούν διασυνοριακά έργα μεταφορών, με προτεραιότητα στις σιδηροδρομικές υποδομές·

45. εκφράζει το ενδιαφέρον της για τη νέα Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», με την οποία η Επιτροπή ευελπιστεί να διορθώσει τις αδυναμίες της αγοράς (συμπλήρωση ελλειπόντων κρίκων, άρση των σημείων συμφόρησης και παροχή κατάλληλων διασυνοριακών συνδέσεων), δεδομένου ότι αυτός ο μηχανισμός μπορεί να προσδώσει σημαντική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία·

46. εκφράζει τον προβληματισμό της διότι απουσιάζει μια σαφής μέθοδος υπολογισμού του ποσού των εθνικών χαρτοφυλακίων που θα διατεθεί για τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»

και συνιστά οι συνεισφορές να είναι ανάλογες προς την εκτιμώμενη προστιθέμενη αξία των έργων που θα χρηματοδοτηθούν στα κράτη μέλη·

47. επαναλαμβάνει ότι στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι χορηγοί διασυνοριακών έργων συμπεριλαμβάνεται και η περιορισμένη ικανότητα προετοιμασίας ώριμων έργων, τα οποία είναι εξαιρετικά περίπλοκα. Για τον λόγο αυτόν, πόροι που αρχικά προορίζονταν για διασυνοριακά έργα, συχνά διοχετεύονται σε άλλα έργα, η προετοιμασία των οποίων βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο·

48. εκφράζει την ανησυχία ότι ο μηχανισμός κεντρικής διαχείρισης της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» δεν θα κατορθώσει να ενισχύσει την ικανότητα προετοιμασίας ώριμων διασυνοριακών έργων· έτσι, θα αυξηθεί ο κίνδυνος ο προϋπολογισμός της ΔΣΕ να μην δαπανηθεί για τη χρηματοδότηση έργων που έχουν οριστεί εκ των προτέρων από την Επιτροπή·

49. διατηρεί επιφυλάξεις ως προς τον τρόπο συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, την έλλειψη ευελιξίας και τον γραφειοκρατικό φόρτο που ενδέχεται να επιφέρει η ΔΣΕ, καθώς και όσον αφορά τη συσχέτιση με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Επιτροπής·

50. προτρέπει τη σαφή διάκριση μεταξύ έργων που χρηματοδοτούνται από τη ΔΣΕ και εκείνων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής ή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πλαίσιο συμφωνιών εταιρικής σχέσης. Έτσι, μετά την ολοκλήρωση των εκ των προτέρων αξιολογήσεων της θεσμικής ικανότητας, θα είναι δυνατό να καθοριστεί τι χρειάζεται σε ό,τι αφορά την τεχνική βοήθεια από το πρόγραμμα JASPERS ή από τα προγράμματα τεχνικής βοήθειας για την προετοιμασία των έργων. Τα αναγκαία ποσά θα θεωρηθούν ως επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» δαπάνες.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Άρθρο 2</p> <p>Πεδίο στήριξης από το Ταμείο Συνοχής</p> <p>1. Το Ταμείο Συνοχής, εξασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία και σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες για επενδύσεις και υποδομές σε κάθε κράτος μέλος, στηρίζει:</p> <p>α) επενδύσεις στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων στους τομείς που έχουν σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη και ενέργεια και παρουσιάζουν περιβαλλοντικά οφέλη·</p> <p>β) διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της υποδομής των μεταφορών, σύμφωνα με τους προσανατολισμούς που εγκρίθηκαν με την απόφαση αριθ. 661/2010/ΕΕ·</p> <p>γ) τεχνική βοήθεια.</p> <p>2. Το Ταμείο Συνοχής δεν στηρίζει:</p> <p>α) τον παροπλισμό πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής·</p> <p>β) τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ·</p> <p>γ) τη στέγαση.</p>	<p>Άρθρο 2</p> <p>Πεδίο στήριξης από το Ταμείο Συνοχής</p> <p>1. Το Ταμείο Συνοχής, εξασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία και σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες για επενδύσεις και υποδομές σε κάθε κράτος μέλος, στηρίζει:</p> <p>α) επενδύσεις στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων στους τομείς που έχουν σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη και ενέργεια και παρουσιάζουν περιβαλλοντικά οφέλη·</p> <p>β) διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της υποδομής των μεταφορών, σύμφωνα με τους προσανατολισμούς που εγκρίθηκαν με την απόφαση αριθ. 661/2010/ΕΕ·</p> <p>γ) τεχνική βοήθεια.</p> <p>2. Το Ταμείο Συνοχής δεν στηρίζει:</p> <p>α) τον παροπλισμό πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής·</p> <p>β) τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ·</p> <p>γ) τη στέγαση.</p>

Αιτιολογία

Η ανωτέρω τροπολογία ανταποκρίνεται στις συστάσεις που διατυπώνονται στο σημείο 25 της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 2**Άρθρο 3**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Άρθρο 3</p> <p>Προτεραιότητες επενδύσεων</p> <p>Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [CPR], το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τις ακόλουθες προτεραιότητες επενδύσεων στο πλαίσιο των θεματικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [CPR]:</p> <p>(α) την υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε όλους τους τομείς:</p> <p>i) με την προαγωγή της παραγωγής και της διανομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·</p> <p>ii) με την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις·</p> <p>iii) με τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές·</p> <p>iv) με την ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος σε χαμηλά επίπεδα τάσης·</p> <p>(v) με την προαγωγή των στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα στις αστικές περιοχές·</p> <p>(β) με την προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων:</p> <p>i) με τη στήριξη ειδικών επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·</p> <p>ii) με την προαγωγή των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών·</p> <p>(γ) με την προστασία του περιβάλλοντος και την προαγωγή της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των πόρων:</p> <p>i) με την αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος·</p> <p>ii) με την αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών επενδύσεων στον τομέα του νερού για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος·</p> <p>iii) με την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, μεταξύ άλλων και μέσω πράσινων υποδομών·</p> <p>iv) με τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων με την αναζωογόνηση των βιομηχανικών περιοχών και τη μείωση της ρύπανσης του αέρα·</p> <p>(δ) με την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης των δικτύων μεταφορών και την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης στις υποδομές των βασικών δικτύων:</p> <p>i) με την υποστήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών, επενδύοντας στο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών·</p>	<p>Άρθρο 3</p> <p>Προτεραιότητες επενδύσεων</p> <p>Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [CPR], το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τις ακόλουθες προτεραιότητες επενδύσεων στο πλαίσιο των θεματικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] /2012 [CPR]:</p> <p>(α) την υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε όλους τους τομείς:</p> <p>i) με την προαγωγή της παραγωγής και της διανομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·</p> <p>ii) με την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις·</p> <p>iii) με τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, <u>καθώς και στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων·</u></p> <p>iv) με την ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος σε χαμηλά επίπεδα τάσης·</p> <p>(v) με την προαγωγή των στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα στις αστικές περιοχές·</p> <p>(β) με την προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων:</p> <p>i) με τη στήριξη ειδικών επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·</p> <p>ii) με την προαγωγή των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών·</p> <p>(γ) με την προστασία του περιβάλλοντος και την προαγωγή της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των πόρων:</p> <p>i) με την αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος·</p> <p>ii) με την αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών επενδύσεων στον τομέα του νερού για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος·</p> <p>iii) με την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, μεταξύ άλλων και μέσω πράσινων υποδομών·</p> <p>iv) με τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων με την αναζωογόνηση των βιομηχανικών περιοχών και τη μείωση της ρύπανσης του αέρα·</p> <p>(δ) με την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης των δικτύων μεταφορών και την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης στις υποδομές των βασικών δικτύων:</p> <p>i) με την υποστήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών, επενδύοντας στο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών·</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠΠ
ii) με την ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, όπως με την προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας· iii) με την ανάπτυξη ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων· (ε) με την ενίσχυση της ικανότητας των φορέων και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης καθώς και των δημόσιων υπηρεσιών που έχουν σχέση με την εφαρμογή του Ταμείου Συνοχής.	ii) με την ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, όπως με την προαγωγή της βιώσιμης αστικής κινητικότητας· iii) με την ανάπτυξη ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων· (ε) με την ενίσχυση της ικανότητας των φορέων και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης καθώς και των δημόσιων υπηρεσιών που έχουν σχέση με την εφαρμογή του Ταμείου Συνοχής.

Αιτιολογία

Η ανωτέρω τροπολογία ανταποκρίνεται στις συστάσεις που διατυπώνονται στο σημείο 25 της γνωμοδότησης.

Βρυξέλλες, 3 Μαΐου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
 Mercedes BRESSO